

Szerkesztői iroda:

Kossuth Lajos utca (Máriaffy-ház), a hívó a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendeők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy óra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferencz utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok, kereske dők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyilttérli ozlkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Magyarország a külföldön.

Valahányszor az állami költségvetés tárgyalás alá kerül a törvényhozás termében az osztrák-magyar monarchia külföldi képviselte is vita tárgyát képezi.

Ezt a vitát ellenzéki oldalról kezdeményezik, a hol feltétlen jogsérelmet látnak abban, hogy a monarchia külföldi képviselte nincs aképen szervezve, hogy abban Magyarország állami önállósága kidomborodjék, vagyis a külföld előtt a mi képviselötünk nem olyan, hogy az a külön magyar államiságot kifejezésre tudná juttatni.

Ilyenkor a kormány az ellenzéki felszólalásokat rendszerint azzal üti el, hogy különféle meséket talál ki, s azzal hiteget, hogy de bizony a külföld csak tud rólunk, mint külön államról és emlegetik is Magyarországot ott, a hol csak lehet.

Előhozhatnak azzal az ismert, s immár közhelyivé vált mondással, hogy a monarchia külképviselete egyben Magyarország képviselte is és a legtöbb küllálam respektálja is, a mi külön államiságunkat.

Am azzal a kormány rendszerint adós marad, hogy a magyar államiság miképen jut kifejezésre a küllálamokkal való viszonylatokban és in specie a külön magyar érdek ily esetekben mikép érvényesül.

Már pedig nekünk nem elég azt tudnunk, hogy Magyarország külön államisága az egyes küllálamokkal való viszonylatokban, forma szerűen miképen van rendezve, nekünk arra van szükségünk, hogy a küllálamokkal való szerződési viszonyokban a mi külön jogaink mennyiben respektáltak és Magyarország ilyen esetekben, mint külön szerződő fél szerepel-e, vagy pedig szerényen megvonul az oszm monarchia köpenyege mögött.

Tudni való dolog, hogy mi ily esetekben nem szereplünk, mint külön állam és nem is köt velünk szerződést egyetlen külföldi állam sem, tehát a magyar államiság, mint ilyen, ezekben a viszonylatokban egy általán nem tud érvényesülni.

És ez mind csak azért történik, mert kormányaink nem bírnak elég érzéssel és bátorsággal ahhoz, hogy a külön magyar szempont védelmében a monarchia összérékei mellett hatályos lépéseket tegyenek.

Mesékkal és üres ígérgetésekkel a magyar államiság épületét a Külföldön nem építhetjük meg. Ehhez a műve-

lethez államférfiúi bölcsesség, elszánt akarat, s a nemzeti érdekek helyes felismerése és az a bátorság szükséges, a melynek meg kell lenni minden élni akaró nemzetben és minden olyan állam férfiában, a ki ilyen életképes nemzetnek a vezető szerepét vállalja magára.

Sajnosan tapasztaljuk azonban év-ről-évre azt, hogy nálunk még magában a nemzetben sincs meg a politikai érettségnek és a bátorságnak az a foka, mely feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a külön önálló állami lét minden biztosítékkal ellátassék.

Magyarországon csak a független érzelmű polgárság és az ily érzelmű képviselők látják azt, hogy külképviseletünk nem csak hiányos és hatálytalan, hanem akkép van berendezve, hogy az minden más, de a külön magyar államiság védelmét nem képes nyújtani.

Már pedig mi nem vagyunk sem gyarmat, sem tartomány, hanem önálló állam, a mely Ausztriával egy monarchiát képez ugyan közjogilag, de a külfölddel szemben való önállóságunkat ez a viszony nem alterálhatja.

Epp ezért, majd mikor ez a kérdés is nemsokára ismét a törvényhozás elé kerül, elvárjuk, hogy legalább ellenzéki oldalról erélyesen fogják követelni e nemű jogviszonyunknak a nemzeti érdek szerint való rendezését.

Politikai hírek.

Minisztertanács. Budapestről értesítenek, hogy tegnapielőtt minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács több oly fontos kérdést beszélt meg, a melyek már legközelebb a parlamentet is foglalkoztatni fogják. Hir szerint ezek sorában volt a Horvátországgal való pénzügyi egyezmény meghosszabbításának ügye is. Amint képviselői körökben hirt jár, néhány — főispáni és egyéb — kinevezési ügy is elintézését nyert a mai minisztertanácsban, a mely esti hét órakor ért véget.

Az államtitkár lemondása. Budapesti tudósítónk írja: Kiss Pál földművelésügyi államtitkár, hir szerint közelebből megváltik állásától. Az államtitkárnak régóta szándoka a lemondás. Maig is azért maradt, mert miniszterének, Darányi Ignácznak nem volt jelöltje erre az állásra. Most rábírták a földművelési minisztert, hogy nemeskéri Kiss Pál helyére Makfalvy Gézáat nevezze ki. Amiazt jelenti, hogy az új államtitkár Makfalvy Géza lesz.

És az emberek, ezek a becsületes, de önző és gyáva emberek, ezt sem hiszik el. — Ott van a tulvilági élet! — vigasztalja magát fele a bulváriságnak.

És nem valami jámbor istenfélelemből, hanem az emberek örökös gyávaságából — reményből táplálkozza.

Nem halunk meg, csak átköltözkö-dünk! Mint október elsején szokás a földszintről — a második emeletre! A ház ugyanaz, az emberek, — a régi lakók — alattunk vannak, de nem igen találkoznak velük, mert más a bejárat, más a lépcsőház és más a házmester. A költözködés tudvalevőleg nem a legkellemesebb dolog, de hát beletörődik az ember.

És ezek a boldog emberek. Van aztán egy nagy része az emberiségnek, a kik egyáltalában nem törődnek a halállal, sőt mindent kerülnek, a mi őket arra emlékezteti. A vértől irtóznak, temetést nem szeretnek nézni, temetőbe pedig sohasem járnak.

— Minek az? Majd leszünk ott eleget! — mondják mosolyogva, magukban azonban meg vannak győződve az ellenkezőjéről. Nem tudni még, hogy mi módon, de mindig eggyel kevesebb embert szánnak a halálnak, mint a mennyi tényleg meg fog halni.

Ezek a gyávák, de szintén boldogok. Az utolsók a Hamletok.

Néhányan vannak csak és mert tudják, hogy kikerülhetetlen a halál, hozzá szoktatják magukat borzasztó gondolatához is. A koponyától nem irtóznak, sőt író asztalokon állandóan figyelmeztet, ha valaki el találna feledni:

— Frère! Il faut mourir!
Meg kell bizony! Ez az egyetlen, rettenetes bizonyossága van az életnek, annyi bosszantó bizonytalanság között.

A kamara köszönete. A győri kereskedelmi és iparkamara október 16-án tartotta közgyűlését, melynek napirendje előtt lelkes ovációval adózott a kereskedelmiügyi miniszternek és Frey Ferencz országgyűlési képviselőnek, aki a kamarának esztorgomi kültágja. Az ováció abból az alkalomból történt, hogy a megrendelések gyűjtéséről szóló javaslat tárgyalása során Hegedűs Sándor miniszter igen örvendetes irányu beszédet mondott a vidéki városokról és a vidéki iparról, kereskedelemről. Frey Ferencz orsz. képviselő pedig nagy hatást keltő beszédben kelt a javaslat védelmére. A kamara közgyűlése sűrűnyilag üdvözölte úgy a minisztert, mint képviselő kültágját.

Mi volt eddig?

Budapest, okt. 19.

A T. Ház mióta a nagy vakációt befejezte és megkezdte ülésezését, tehát 12 nap óta nem valami nagy dolgot művelt. — Kivételt csak a vigécz törvényjavaslat tárgyalásának napjai képeztek. Először is a függetlenségi és néppárt egyesült erővel elűzték Rosenberg Gyulát, a „szép Gyulát” az előadói székből, daczára annak, hogy szépen is beszélt, tudniillik a vigéczekről.

Az idők jele az is, hogy Hegedűs kereskedelemügyi miniszter belátva, hogy az ellenzéknek ebben a kérdésben igaza van — engedett. — Os mamelukok, a kik a Tiszá-Bánffy-rendszernek valának az egész ischli ex-legis fegyverhordozói, megdöbbenve csó-váltak fejüket:

— Megfoghatatlan! Megfoghatatlan!

— Már pedig ezután úgy lesz — jegyezték meg a miniszter környezetéből — hogy a jövőben az igazságnak engedni fogunk, bármely oldalról is jöjjön az.

— Megfoghatatlan! csóváltá tar fejét

Gajári Géza és egész padsora, a padsor végén pedig a t. Ház Mörja, Mezei Móricz, akinek ez a javaslat alighanem belekerült a mandátumába. Mert, hogy a lipotvárosiak sohasem fogják megbocsátani Mezei Móricznak, hogy a nagykereskedelem merkantil liberálizmusát, a maga igazában mutatta be a törvényhozásban, az nyilvánvaló. Ezt érezte Mezei Móricz is, midőn a javaslat le-tárgyalása után felsohajtott:

— A Mór megtette kötelességét, a Móricz mehet.

És a Mór tényleg el is ment a — buf-jelbe, ott nem bántotta senki.

— K.

Választási mozgalmak.

Még teljesen bizonytalan az általános választások ideje az egyes kerületekben, azonban már is nagyban készülődnek az események. Így, mint Brassóból jelentik, a szá-

szok körében is erős már a mozgalom. A brassói I. kerületben Bömches Gyula kuriai bírót léptetik fel, a ki most kérte nyugdíjaztatását. Hintz Ernő nyugalmazott városi tanácsos pedig, a ki most a brassói II. kerület képviselője, a hermányi kerületben fog fellépni. Az egyik százsz kerületben dr. Lindner Gusztáv egyetemi tanár is fellép.

A székely-keresztúri kerületben Gyárfás Endre szabadelvű párti képviselőnek Ugron Gábor pártjából lesz erős ellenjelöltje, míg az oklándi kerület mandátumát Bedő Albertnek ajánlják fel a Bánffyista Heltay Ferencz ellenében.

A bánffy-hunyadi kerületben Barcsay Domokos ellen ugyancsak szabadelvűpárti programmal Boncza Miklós volt képviselő lép fel.

Bihar vármegyében az élesdi kerületben Telegdi József ellenjelöltje gróf Zichy Ödön lesz.

Tenkén Blaskovics Sándor ellenjelöltje Nadányi Jenő, Békés-Gyulán Bartha Miklós ellenjelöltje Lukács György jelenlegi békési főispán lesz. Itt azonban a Kossuth párt is állít ellenjelöltet, valamint Szarvason is.

Gyomán Barabás Béla ellen Bikády András békésfalvi parasztgazda lép fel, még pedig szociálalista programmal.

Orosházán Zay Miklós állítólag nem lép fel többé s így Thék Endre budapesti nagyiparos szabadelvűpárti, Veres József függetlenségi és Csizmadia Sándor földes gazda szociálalista programmal küzdenek az orosházi mandátumért.

Az új országház.

Budapest, október 20.

Széll Kálmán miniszterelnök tegnap délelőtt jelentést terjesztett a képviselőház elé az új állandó országház építésének mult évi haladásáról.

Részletesen beszámol az összes költségekről az eredeti terv némely részletében történt apróbb változásokról s végül megemlíti, hogy a munka olyan stádiumban van, hogy a jövő év végén minden valószínűség szerint befejeződik s 1902-ben az év első felében már az országgyűlés beköltözhetik az új hajlékba.

A jelentés kiemeli, hogy az összes tényleges kiadás 1884 ik évi nov. hónap 1-től kezdve 1899-ik évi decz. hónap 31-ikéig: 13,994.332 frt 85 kr. Az 1898-ik év végeig kimutatott 11,608.982 frt 90 kr.-nyi összegből ugyanis 120 frt 98 kr. mint az 1899-ik évben megtérített összeg volt a levonásba volt hozandó. Fenti összegből esik: 1. Magára az országház építésére (beleértve a kazán- és gépház, valamint a rakpart építést) összesen 10,096.622 frt 34 kr. Nem szorosan vett építési költségekre 3,897.710 frt 72 kr., összesen 13,994.332 frt 85 kr.

Ami az új országház építésének némely részletét illeti, két dolgot emel ki a jelen-

tés. Az egyik az, hogy ő felségének a főlépcső csarnokban felállítandó márványszobor csoportja a főlépcsőcsarnokban nem lesz elhelyezhető, mivel a lépcső a rengeteg sulyt nem bírja el.

A kérdést úgy oldották meg, hogy a szoborcsoportnak a kupolateremben jelöltek ki helyet, ugyanoda, ahol 1896-ban a korona volt kiállítva.

A másik érdekessége a jelentésnek az, hogy Munkácsi Mihály Honfoglalás című képét, mely eddig a főrendiházban függött, az új országházban semmiképpen sem lehet elhelyezni.

A miniszterelnökség helyet adat neki az épülő szépművészeti muzeumban.

A vértanu özvegye.

Báró Vécsey Károlyné halála.

Az aradi tizenhárom vértanuk közül már csak egynek az özvegye él: Damjanich Jánosné. Az utolsó, a ki Damjanichnéen kívül férjét siratta a nemzet, a szabadság halottaiban: gróf Vécsey Károly honvédtábornok özvegye csütörtökön reggel, torontáli birtokán meghalt.

A lesújtó gyászestéről Aradról következő tudósítást vesszük:

Özvegy Vécsey Károly grófné született Duffand Karolina tegnap délelőtt kilenc órakor a Zsombolyához közel levő Duffand-pusztán halt meg. Halálos ágyánál leánya Vécsey-Heisze Gizella grófnő volt.

Vécsey grófnő, a vértanu-tábornok özvegye ezelőtt, egész 1897-ig Aradon lakott. Legutoljára a József főherceg-utí Fényesházban volt lakása. A grófnő férjének kivégeztetése óta csaknem állandóan Aradon lakott és sokat emlegette:

— Nem is megyek el Aradról soha, itt akarok meghalni, a hol férjem van eltemetve.

De a grófnének egy régi pörs megváltoztatta ezt az elhatározását. A pör a grófnének Zsombolya mellett levő, apjától örökölt birtokáért folyt; a pörben a grófnének Fülöpp Béla dr. temesvári ügyvéd, a ki most a lippai kerület országgyűlési képviselője, volt az ügyvédje. A pörben sokat tárgyaltak Nagyikindán, a járásbírósnágnál, meg Zsombolyán; a grófné és leánya, hogy közelebb legyenek ide, Temesvárra költöznek.

A pört csakugyan a vértanu özvegye nyerte meg, s a bíróságok a duffand-i, két-száztizenkét holdas birtokot, a melléképületet és a zsombolyi lakházat neki és leányának ítélték. Mind a ketten odaköltöztek; az özvegy grófné ott annyival örömebb tette, mert ő is ott született.

Ott érte a halál. Tizenkét nappal annak a napnak évfordulója után, hogy a fér-

Egy pár év egy farmer életéből.

— Angol regény. —

A Lauri szerzőjétől.

Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.

VIII.

(Folytatás.)

(19)

Spellmanné, a ki azt „gondolta, hogy meglepetései ezen a boldog napon sohasem fognak megszűnni, a félánnyat a fiókjába ejtette és a beszélgetésre összehozta magát.

— Sir — kezdé — valóban, én azt hiszem, hogy nem sokat tudok róla mondani. Szabad kérdeznem, ha vajjon ön tanítványokat szándé —

— Nem — szakította félbe Basil. Én csak némi részleteket kívánok erről a D. F.-ről hallani, mert azt képelem, hogy az a lady ösmerősöm — barátom.

— De kérem, Frost kisasszony nem lakik itten és nem maga jön a levelei után.

— De kégyed látta őtet, meg tudja nekem mondani, hogy ő milyen? — kiáltá Basil élenek.

— Nem tudom, valóban nem tudom — válaszolt a kis asszonyka mentegetőző hangon. Egy öregrendű asszony jön a levelekért és amár őtet úgy hallottam arról a fiatal ladyról beszélni, hogy az egy szegény, gyenge fiatal teremtes, de nem mondatom, hogy Frost kisasszonyt magát valaha láttam volna.

— Az a kisasszony nem erős?

— Nem, sir; attól tartok, hogy nagyon keményen dolgozik. Azt hallottam, hogy a tanítványai mind Alexandravilleen kívül laknak; tehát sokat kell szegénykének gyalogolni.

— Kétségkívül — válaszolt Basil,

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Október 20.

A szobor.

Holnaphoz egy hétre délelőtt 11 órakor leleplezik az új. Tégla Gábor mellszobrát.

Kétségkívül nagy megtisztetés, sőt dicsőség az, ha valaki tuléli önmagát. Mert a dübörgő göröngyökkel, melyek a leeresztett koporsóra zuhannak, rendszeren örök sirjába száll az emlékezet is, a mely manapság csak a szomorujelentéseken és a sir-kő-faragó műhelyekben szokott virrasztani — időtlen-időkig.

Annyan vagyunk emberek — és édes Istenem — olyan gyakran van előadás a színházban, annyi a zsúr, a bál, a concert, a népánnpély és olyan nehéz az élet, hogy majdnem semmi időnk sem marad — emlékezni.

Aztán meg minek az?

A ki meghalt, azt úgy sem lehet feltámasztani, ha minduntalan vissza emlékeznünk is reá, aki pedig él, az úgyis meg fog halni, ha nem is törődik előzetesen a halállal.

Csak a trappisták, ezek a jámbor szótalan, barna csuhás barátok, a kik nyomorúságosan élnek, de kitűnő sajátot készítenek, mondom csak ezek köszöntik egymást halak, ünnepelesen, ha a kolostor titokzatos kertjében, apró fakeresztek és nagy káposzta fejek között találkoznak:

— Frère! Il faut mourir! Testvér! Meg kell halni!

Meg kell bizony! Ez az egyetlen, rettenetes bizonyossága van az életnek, annyi bosszantó bizonytalanság között.

jét, ötvenegy évvel ezelőtt, kivégezték. Most, ötvenegy év után találkozik hőstestű férjével — odafönn...

Vécsey Károly gróf apja francia származású ember volt: Duffand mérnök, a ki a Béga-szabályozás egyik vezetője volt s egyiké azoknak a francziáknak, a kik a Bánátnban letelepedtek, s a kiből négy ő franczia nevű, de most egészen elvárosodott falu alakult. Vécsey gróf a szabadságharc elején, a bánati harcok alatt ismerkedett meg a szép Duffand-lánnyal, a kitől vett és a ki nemcsak hű hitvese volt neki, hanem lelkes társa a szabadságharc való küzdelemben. Sokszor megesett, hogy magyar diszruhába öltözve, megjelent férje oldalán a honvédtáborban, hogy a katonákat jobban lelkesítse.

Azokban a napokban, a mikor férje az aradi vár foglya volt és a haditörvényszék törvénnyel tiltotta, Vécsey Aradon volt és mindent elkövetett férje megmentéséért. Behoztatást kért Haynauhoz. A brescaili hiéna az időben a Deák Ferencz-utcai Heim (most Sarlot)-féle házban lakott, s dőlőfősen, elutasítván fogadta a férje számára kegyelmet könyörgő asszonyt.

Férjét a haditörvényszék szeptember 21-én, az első között ítélte, kötél általi halálra. Mikor a vértanuk minden reményt föladtak, s tudták, hogy rájuk, a főbűnösökre nem vár kegyelem, Vécsey Károly gróf megírta végrendeletét, a melynek hiteles másolatát az aradi ereklyemúzeum őrzi.

Aradra két táviratban érkezett meg tegnap a hír. Az egyiket Krick zombolyai körjegyző küldte Salacz Gyula polgármesternek, tudatva vele, hogy a vértanu özvegye meghalt és hogy szombat, Zombolyán temetik el. A polgármester a város közönsége nevében koszorút küld a ravatalra.

Vécsey Károly grófné most Zombolyán temetik el, de valószínű, hogy később Aradon helyezik el végső nyugalomra. A mikor a grófné az elköltözést elhatározta, több ízben fejezte ki azt az óhaját:

— Ha a férjem holttestét az új temetkezési és én akkor meg leszek halva, az én koporsómat is hozzák ide és temessék mellé...

s. t.

SZÍNHÁZ.

Névtelen levelek. Desvalières és Mars bohóza teljes sikert aratott a kolozsvári színházban. Hogy a második előadás után jegyzeteket ezt fel, annak oka az, hogy Kolozsvárt a francia vígjáték és bohózat sohasem volt kedvelt s ritkaságszámba megy, ha egy ilyen darab második előadásán közönséget látunk. Nem kell messze keresnünk az okát, mert ez a bohózat jó, talán legjobb, a mit az utóbbi években írtak a francziák és mégsem durva, nem bántó: megnézheti akárki. Bizonyos, hogy lesz is ennek sokszor publikuma, már csak azért is, mert kitűnő, minden részleteben gondos, jó előadásban mutatja be a színház. A tegnapi előadás is nagy közönség volt s pompásan mulatoztak ki nem fogyott a hahotából egész este. Különösen Dezséri és Krasznai tetszett nagyon, kiknek elvitáztatlanul nagy sikerük volt ebben a darabban; de jók a

Oh, azok a kis fardát lábok, az a szégyen munkával túlerőltetett agy, lehetséges-e, hogy az ő drága Daisyje legyenek?

— És aztán sir — folytatja az asszony, úgy látszik, hogy az öreg ur sok ápolást és természetesen, hogy finom ételeket kíván.

— Az öreg ur?

— Igen sir, a kisasszony atyja. És azt mondják, hogy az egy valódi gentleman, de, szentekes egok, sir, ön rosszul van!

Hozzak egy pohár vizet?

— Nem, nem — mormogá Basil. Kérem, ne csináljon belőle nagy dolgot, csak a meleg bágyasztott el. Ugy tehát ez a fiatal lady saját magán kívül az öreg atyját tartja fent a munkájával?

— Igen, sir, úgy hallottam. Frost kisasszony először egyedül lakott egy házba azzal az öregrendű asszonnyal, akit említettem, a ki — a ki tényleg, sir — lakásokat ad ki és azt hallottam, hogy az a fiatal kisasszony egy késő este az öreg ur várátlan megérkezését nagyon meg volt ijedve, az öreg ur külföldről jött és beteg.

Basil hallgatott; fejét a kezére hajtotta. Érthetetlen szavakat mormogott, hátat adva az égnak; azt hitte, hogy most ismét megmegtálatá Daisyt, hogy sohasse váljon el tőle többé. — Spellmanné azt gondolta, hogy születésének a napja óta soha sem látott férfit olyan rossz színben.

— A Frost kisasszony adresszát ide tudja adni? — kérde Basil. Én jó barátja vagyok; én —

— Valóban, sir, nagyon sajnálom — főleg a szívesége után — de azt nem tudom megtenni. Mert lássa, az alady nagyon visszavonulva él és én magam is nem rég jöttem ide és idegen vagyok e környéken; de — ennyire — milyen szívesen! Éppen itt jön az az asszony, a ki a levelet elszokta vinni — sir, ő bizonyosan szolgálatára fog állni.

többi szereplők is, kiket sokszor hívtak lámpák elé a közönség.

Műsor.

Hétfő: Névtelen levelek.

Kedd: Szép Heléna.

Szerda: Himfy dalai.

Csütörtök: Zsidónő.

Péntek: Baba.

Szombat: Névtelen levelek.

Vasárnap: D. u. Suhancz.

Este Kintornás család.

Julius Caesar. A holnap i f j usági előadásra a tanuló ifjuság által föl nem használt jegyek reggel a pénztárnál kaphatók már.

Szép Heléna. Offenbach Szép Heléna mulatságos alakjaival a jövő hét elején újra bevonul a kolozsvári színház színpadára, a honnan már annyiszor gyönyörködte a közönséget. Hiába, Szép Heléna sohasem vőnl meg, Offenbach zenéje sohasem avul el: mindig friss és úde marad s valószínű, hogy túl fogja élni mind azokat az operetteket, melyek pár éve olyan nagy zajt csaptak. Párisban, az operett szülővárosában, ime, mit tettek? Kifogták a jóból s a világiállítást elévett Szép Helénát. Nem is adtak egyebet a Variété színházban, csak ezt az elpusztíthatatlan operettet, melynek ma is éppen olyan nagy a vonzó ereje, mint régen, mikor új volt. És a világiállításra Párisba öznölni közönség ugyancsak ömlött a színházba, hogy lássa Szép Helénát, melyet pedig mindenki jól ismer, hiszen Szent-Pétervártól és Stockholmtól — Lisszabonig és Rómáig mindenütt adják ezt az operettet. A kolozsvári színház a jövő hét elején eleve nití fel az operettet és pedig következő szereposztással:

Heléna — — — Székely Irén.
Páris — — — Mezei Mihály.
Menelaus — — — Leövey Leó.
Agamemnon — — — Váradi Miklós.
Klytemnestra — — — K. Árpási Kata.
Orastes — — — Lukács Henriett.
Pyldades — — — Hegedűs Szeferin.
Kalkhas — — — Dezséri Gyula.
Akhilles — — — Kassai Károly.
I. Ajax — — — Miklósi Gyula.
II. Ajax — — — Török Károly.

Az előadás tehát érdekesnek ígérkezik. Székely Irén nagy kedvvel és ambícióval készül új szerepére; ugyintén az egész személyzet, mely hosszabb idő óta készül a darabból. Az operett reprizét kedvre tűzte ki a színház igazgatósága.

Névtelen levelek. A színház nagy és általános sikerű bohózatí udonságát, az igazgatóság a jövő két hét napjára is kitűzte, hogy azok is, a kik az előző előadásokon jegyhez nem tudtak jutni, megnézhesék ezt a pompásan mulatató új darabot.

Vásárhelyi Vilma szerdán lép föl, mint újonnan szerződött tag Berceik Árpád postikus színművében: „Himfy dalai”-ban. A többi szerepek a régi kezében maradtak.

A baba. Audran kedvelt operettje pénteken kerül újra színpadra, s ebben lép fel Bilkei Irén hosszas és súlyos betegsége után.

Kintornás család. Jövő vasárnap este egy nagyon rég nem adott kitűnő népszínműnek, a „Kintornás család”-nak lesz a reprise Szentgyörgyivel, Komlósi Emmával, Kassával, Dezsérről, Iványival, K. Árpási Kátával a főszerepekben.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, okt. 20.

— **A reformáció ünnepe.** Kolozsvárt kegyelettel fogja az egyház-

község megünnepelni a reformáció évfordulóját. Az ünepele e hó 28-án vasárnap lesz. Mind három ev. ref. templomban lesz istentisztelet, mely fél 10 órakor fog kezdődni. A belfarkas-utcai templomban dr. Bartók György püspök fog tartani szent beszédet, a Külmagyar-utcai templomban pedig dr. Kecskeméthy theologiai tanár.

A hidelvei templomban Kenessey Béla theologiai igazgató fog beszédet mondani.

Délután a tanuló sereg részére tartanak emlékünnepele a templomokban. Az ünnepeken emlékbeszédek lesznek. A részletes programot Herpey Gergely lelkes vezetője alatt egy bizottság állítja össze. Az ünnepele részletes sorrendjét a jövő héten teszik közzé.

— **Kolozsvári ev. ref. főgondnokok.** Hármak kijelölést csinált a két főgondnoki állásra a kolozsvári ev. ref. egyház község képviselői közgyűlése. A gyűlést Bartók György püspök vezette. A főgondnoki állásra jelöltettek: I. ifj. báró Zeyk József; II. gróf Teleki Ádám; III. Bathlen I. tván. A második főgondnoki állásra pedig: I. Sami László; II. Horváth Kálmán; III. Gyárfás Benedek. Ezek után a közégi szervezeti szabályzat tárgyalását folytatták. A gyűlés este fél nyolcz órakor oszlott el.

— **Az unitáriusok gyűlései.** A jövő hét végén kezdik meg Kolozsvárt az unitáriusok érdekesnek ígérkező évi gyűléseit, október 17-én délelőtt 9 órakor a lelkeszkör gyűlése tartatik Ferencz József unitárius püspök előktele alatt. Felolvasási fog tartani Boros György theol. tanár és dekan az amerikai unitárius lelkeszköről. Ugyanakkor több gyakorlati kérdés került megvitatás alá. Okt. 27-én délután 3 órakor báró Petrichovich Horváth Kálmán előktele alatt a Dávid Ferencz egylet tartja évi közgyűlést, melyen a jelentéseken kívül számos indítványt fog tárgyalni. Ugyanakkor felolvas Tarsallalvi Albert tanító a jeles ifjú költő, közreműködik a Dávid Ferencz egylet énekara. Okt. 28-án d. e. 8 órakor kezdődik a magyarországi unitárius egyház évi nagy gyűlése, melynek tárgysorozatot most becsátolta ki az egyház tanácsa. Ugyanaz nap lesz a Berde-ebéd a Berde Móza alapítványból.

— **Az Emke javára.** Az Emke újjászervezése óta folyton szaporodnak az egyesület új alapító és rendes tagjai, valamint adományok is egyre érkeznek. Legutóbb Sipos Gábor kolozsvári ügyvéd lépett át a rendes tagok sorából az alapító tagok közé, a 200 korona alapító tagdíjat egyszerre befizetve. 100 korona adományt küldött be Lévy Loránt Leó ur is Budapestről a kezkező hazafias levél kíséretében:

A mai napon a honpolgári esküt, mint volt orosz alattvaló letettem, a midőn ezen reám nézve örvendő esemény alkalmából hazám néhány cultur intézményéről megemlékeztvén, örömmel ragadom meg az alkalom, hogy szerény tehetségem szerint az Emke magasztos céljaihoz is hozzájáruljak, a miért is van szerencsém 100 koronát postalványon tisztelettel küldeni.

Kiváló tiszteletem kifejezése mellett maradok Budapesten 1900. évi október 2-án Lövy Loránt Leó.

— **Iparhatásági megbízottak kiküldése.** A kolozsvári ipartestületből a tör-

vények értelmében iparhatósági megbízottakat választanak, kiknek feladatuk a megyében levő gyárakat és ipartelepeket megvizsgálni és a tapasztaltakról jegyzőkönyvbe foglalni jelentést tenni. A multakban az a mulatságos dolog történt, hogy mint iparhatósági megbízott, egy cipészt küldött ki a főszolgabíró egy megyebeli gipszgyár megsemlélésére. Egy gazdasági szeszgyár berendezését és üzemét pedig egy keztűs mester vizsgált meg. Mindketten alaposan megtették jelentéseiket s így a törvény betűinek elég volt téve.

— **Elhalasztott szobor leleplezés.** Lapunk zárta után értesítettek bennünket, hogy ifj. Tégldás Gábor síremlékének holnap délelőttre kitűzött leleplezését elhalasztották jövő vasárnap, október 28-án délelőtt 11 órára. A szobor ugyanis a vasuton való eltevését s csak holnapután fog ideérkezni. A bizottság ezért jövő vasárnapra halasztotta el az ünnepelet.

— **Ev. ref. kántor választás Kolozsvárt.** A kolozsvári ev. ref. egyházban az üresedésben kántor választás nem sokára megtörténik. Az egyház mulikori gyűlésén Tömösváry Miklós Somody István, Fábán Gyula tagokból bizottságot küldöttek ki, mely össze állítja a választók névsorát. Az egyház az alkalommal is közvele választást öhaját s ezíránt az igazgató tanácsosh elterjesztést tett. A tegnapi gyűlés kandidáló bizottságot is küldött ki s így a választásra az előkészületek meg vannak téve. Tizenkét pályázó jelentkezett a kihirdetett állásra.

— **Beteg sertés hus.** Panasz vetünk, hogy egyes kisebb mészárszékben a közönségnek gyakran rossz húst mérnek ki, a mi természetesen az egészséget veszélyeztetli. Hogy a panasz nem alaptalan, arról a városi orvosi hivatal utján már a rendőrségnek is tudomása van, mert a mint halljuk R. K. mészárosnál a főorvos beteg sertés húst foglalt le s azt rendőreileg el is kobozták. A közönség érdekében ezenel nyilvánosságra hozzuk az esetet s egyben elismerésünket fejezzük ki az orvosi hivatal eljárása felett, annál is inkább, mert a lefoglalt sertés hús állítólag sertésveszben megbetegedett állatok husa volt. Ha ez igaz, akkor követelnünk kell a legszigorubb eljárást mindazok ellen, a kik nyereségvágyból a közönség egészségét ilyen könnyelműen veszélyeztetik.

— **Meghívó.** A vörös kereszt egylet Kolozsvár városi választmányának t. intéző bizottsági tagjai, a f. hó 22-én, hétfőn d. e. fél 12 órakor a város közgyűlési termében tartandó ülésre tisztelettel meghívjuk. Kolozsvár 1900 október 19-én br. Bánffy György elnök. dr. Benel János titkár.

— **Új gyár Kolozsvárt.** Kolozsvárt a vasutonál, a Bak-telep közelében egy acélen készülékek előállítására létesült, mely gépekkel szépen van berendezve és itthon állítja elő mindazokat a készülékeket, a melyek a kalcium kárbidból acélen légszeszt fejeszt. A gyárban szakképzett munkások már igen számos készüléket állítottak elő. E készülékeknek nagy kelete van, mert az acélen világítás a vidéken terjed. Terjed még Nagyszombatban is, hol az olcsó vizezre berendezett villamos világítás daczára az acélen jutányosabb. Kár, hogy kalcium kárbid előállítására készületeknek hazai gyárunk még nincsen. A kárbidot Matreiből, Meránból és Schweitz különböző pontjairól hozzadják. A kárbid mmászja 16—18 forint.

— **A Teké-társadalom közgyűlése.** A kolozsvári teke-társadalom Vasárnap d. e. fél 11 órakor tartja rendes évi közgyűlést. A közgyűlés tárgysorozata ez: Előki megnyitó. Titkári jelentés, a lefolyt évről. Számadás vizsgáló bizottság és a pénztárnok jelentése. Gazda jelentése. Költség előirányzat. Számvizsg. bizottság jelentése. Indítványok. Délután 1 órakor társasbéd, melynek ára 3 korona 20 fillér.

— **Panoráma képek Erdély szép tájakairól.** Erdélynek annyi szép tájéka van, a miről halandó keveset tud, hogy meglepődéssel vesszük, midőn újabb és újabb felfedezésről vesszünk hírt. Természeti szépségeink többnyire rejte vannak, fölyuló bérések és meredek oldaluk miatt alig megközelíthető ponton. A ki időt, fáradságot, életkockázatot nem sajnál, egy egy csodaszép felfedezést tehet. Ilyen szolgáltatokat tett az erdélyi turisztikának Czárán Gyula földbíró, a ki felfedezte a Szamos bazar természeti szépségeit és ezeket fektetett be a saját vagyonából, hogy a szebb tájékok, utak, ösvények, áthidalások s. t. b. vel megközelíthető legyenek. — A nyár folyamán szövetkezett Vágó Bertalanossal, ezzel a rendkívül ágilis, talentumos festő művészzel s heteken át bolyongtak a rengetegekben, felfedezték a szép csodákat, onnan kötelekkel leereszkedtek a hegy meredek falazataira s ilyen függő helyzetben fényképeztek le a barlangokat s megközelíthetetlen pontokat fedeztek fel és fényképeztek cseppkő barlangokat, ritka szép jégbarlangokat. Vágó Bertalan mintegy 350 gyönyörű felvételt csinált újjában. E képekről, ha szinnyomat képes levelező lapokat készítenének róla, rendkívül nagy mértékben lehetne terjeszteni a haza rész szebb tájékaikat ismeretét nemcsak itthon, hanem a külföldön is. Tekintettel arra, hogy nagy mennyiségben előállítva, a levelező lapok művészi kiállításban kevésbe kerülnek, szép haszonnal is lehetne e képeket terjeszteni. Erre az E. K. E. volna hívva.

— **Doktorrá avatás.** Ma délbén avatták fel az államudományok tudorává Nemes (Pazourek) Ferencz városi aljegyzőt. polgármesteri titkár. A felaválson nagy közönség jelent meg és igen sokan gratuláltak

a jeles fiatal embernek. Ugyancsak ma avatták fel dr. Georgevics Józsefet jogtudor államudományok doktorává.

— **Eltörölték a kerékpáradót.** Egyelőre nem a kolozsvári kerékpárosokat örvendeztetethetjük meg azzal a hírrel, hogy: nincs többé kerékpáradó, de reméljük itt sen sokáig várat magára a kerékpárosokra vonatkozó ezen örvendős eseményeknek a bekövetkezés. Most még csak Aradon látták be ezen adónemnek a tarthatatlanságát. — Ugyanis az ottani városi tanács a költségvetésbe kerékpáradó bevétel címén 2000 kor. irányzott elő. Ez azonban a pénzügyi biz. törliendőnek határozta, s a tanács ennek alapján ezen bevételi tételt kivette a költségvetésből, a mi azt jelenti, hogy az Aradon nem lesz többé kerékpáradó. Kolozsvárt azt hisszük szintén rövid idő kérdése ennek a célszerűtlen adónemnek az eltörlése, mert ebből bizony a városnak semmi haszna nincs, a mennyiben ezt a csekély összeget, mely e czimen befolyó kezelési költség felemészti. A kerékpárosok pedig — már az a ki — minden ok nélkül vannak ezzel az adóval zaklatva. Elvárjuk a tanácsot, hogy ezen adó megszüntetése végett a szükséges javaslatot tegyessz.

— **Erdélyrészi vasúttörde és mezőgazdasági gépgyár r. t. Kolozsvár** czege a t. 300,000 K alapítottá, hír szerint, legközelebb egy új részvénytársaság alakul.

— **Kolozsvári tagok kereskedelmi tanácsban.** A kereskedelmi oktatás czéljából megalakított országos tanácsba a közoktatásiügyi miniszter kinevezte rendes tagnak Kolozsvárról Kiss Sándor felső kereskedelmi iskolai igazgatót, ugyanazon tanács ipari szakosztályának pedig rendes tagnak dr. Széchy Ákóst, a kolozsvári polgári iskola igazgatóját.

— **Szégyelje magát.** Josef Leonhardt Schüssburg (Spitalsgasse Nr. 5.) Ez a magyarai ur magyar iskolának, kaszinónak német anoneczokat küldözget, ajánlatván varró gépeit. Herr Leonhardt, szégyelje magát.

— **Segítés a közigazgatási tanfolyam hallgatóin.** A tanfolyam brálliását követő mostani átmeneti időszakban, midőn még a hat középiskolai osztály sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány alapján is felvételtnek hallgatók a tanfolyamra, ha egy évig közigazgatási praxison voltak, Szöll Kálmán belügyminiszter a felvétel tekintetében, méltányossági szempontok által vezetve, jelentékeny megkönnyítések tett. Nevezetesen a megkívánt gyakorlati időre nézve nem kívánja, hogy az egyfolytában töltessék ki. A megszakításokkal eltöltött gyakorlati idő beszámíttatik. Azt sem kívánja a belügyminiszter, hogy ezt a gyakorlati időt kizárólag a közégi jegyzői irókban töltsék el. Ez eltölthető bármely közigazgatási hivatalban, vagy egy része eltölthető közégi jegyzői irókban, más része más közigazgatási hivatalban. Az elméleti képzettség, az iskolavégzettség tekintetében pedig a felsőbb kereskedelmi iskola második osztályának sikeres elvégzése egyenlő tanévtéknének vették a középiskola hat osztályának elvégzésével.

— **Arany az erdélyi szőlőhegyekben.** Az erdélyi szőlőhegyek okszerű művelés mellett aranyat teremnek a tulajdonosnak. Például szolgálnak erre az erd. k. egyház bajom uradalmában levő szőlőhegyek, melyek holdanként leltve a kiadásokat, négyszáz korona tisztá, takarékpénztárba tehető jóvedelmét hoztak. Olyan horribilis összeg ez, a melyért érdemes és szükséges a legmesszebb menő akciót kifejteni, hogy egyrészt szőlő termő hegyeink szakszerűen műveltesenek, másfelől a műberek leszoríttassanak.

— **Vörösmarty-szobor a fővárosban.** A fővárosi írók körében mozgalom indult meg, hogy Vörösmartynek Budapesten szobra legyen. Erre a célra különféle helyen gyűlt már össze bizonyos összeg s most az Olthon írók és hírlapírók köréből nagyszabású akció indult ki, hogy a nemzetet általánosabb adakozásra kérje föl.

— **Raska János kitüntetése.** A kolozsvári m. kir. posta és táviró igazgatója volt főnökét Raska Jánost nagy kitüntetés érte. Ugyais a király nyugalmazása alkalmából a posta és táviró főigazgatói czímet adományozta.

— **Katonazene a Főtéren.** Holnap d. e. 12-őtől 1-ig a kolozsvári es. és kir. 51-ik gyalogezred zenekara a közönség mulattatására térzenét ad.

— **Körjegyzőségek dolga.** F. évi okt. 24-én tartja meg Kolozsvármegye törvényhatósága rendes őszi közgyűlést. A közgyűlési meghívóban 82 tárgy van napirendre tűzve. Ezek között látjuk a közégi és körjegyzők, valamint jegyzői irnokok kérését fizetésük iránt. Részünkről megjegyezzük, hogy időszerűnek látjuk e kérdés teljesítését, mert a körjegyzőségek rendezése óta már egy negyed század muli el, mely idő alatt a viszonyok változtak, a megélhetési terhesebb lett, a jegyzőkre nehezedő munka halmaz elérte notovábbját, csak magok a körjegyzők maradnak a negyed század előtt rendezett fizetésekkel. Kivánatos volna, hogy ha minden egyes bizottsági tag oda hatna, hogy a jegyzők kérése ne legyen csak kiáltó szó a pusztában; s mint az erdélyi részek vezérmegeje meg adja a legtöbb terület hordó közegeknek a megélhetési feltevéket; mert a közigazgatás gyarlósága első sorban a rossz megélhetési viszonyok és a munkakerültes

Kolozsvár 1900.

hiányán alapszik; e hiányon a körjegyzői tanfolyam sem a magasabb képesítés nem, csak is az áldozat készség segíthet.

— **Kolozsmezei tanítótestület gyűlése.** A kolozsmezei tanítótestület Mocsvidéki köre f. évi őszi rendes közgyűlést f. hó 14 én tartotta meg Alsó-Szováty az állami iskola helyiségében. Gyűlést megelőzőleg érdekes nyilvános tanítást tartott Binder János alsó-szováti ig. tanító és az állami menházban rendes napi foglalkozást mutatott be Kun Katalin menház nevelőnő. Binder János köri elnök nyitotta meg a gyűlést, leendőket, meglepő szavakkal üdvözölte a szép számmal megjelent tagokat, valamint az egybegyűlt érdeklődőket. A tagok számbavételét után a kiküldött bizottságok tetteik megjelentésüket a szép sikerrel bemutatott nyilvános tanításról, valamint az igen kedves s úgy a tagok, mint a jelen volt vendégek figyelmét lekötő menház előadásáról. Különös tetszést nyert a menház nevelőnőnek a gyermekekkel szemben tanúsított kedves modora. A megelőző gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után tartott tisztújításon elnöknek Binder János alsó-szováti áll. isk. ig. tanító, jegyzőnek Nagy Gyula m.-légeni s aljegyzőnek Vincze Imre gyekeli állami isk. tanítók választattak meg egyhangulag. Felolvasást tartott Szabó József m. kir. adóellenőr „A szociálizmusról”, Kovács Elek értekezletet „A szellemi nevelés főbb irányelveiről”. Mindkét felolvasást élvezettel s különös érdeklődéssel hallgatta a jelen volt hallgatóság s a felolvasóknak a tartalmas felolvasukért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Binder János a „Gazdasági iskoláinkról” című felolvasásában a jelenlegi gazdasági ismélő iskolák elnökeit s látványait fejtegeti behatóan és tapasztalati alapon, mely nem csekély vitára adott alkalmat. Elnök a központi választmány átiratát teszi közé s bemutatja azon könyveket, melyeket a központ küldött a Mocsvidéki kör könyvtára javára a 303 db-ból álló küldemény 188 f. 99 krt képvisel. Gyűlés után a közelében nemcsak a kör rendes tagjai, de a vendégek is résztvettek, melyen a pohárcsengések között is megüjtult az eszmecsere s midőn már a hangulat a jó kedvbe ment át, egyre jártak a pohárcsengések, melyek között a Binder Jánosé és a Nagy Albert öv. ref. lelkesedéssel előleg-nagyobb derűtséget. Mint mindig, midőn a tanítók együtt vannak, úgy most is megemlékeztek a tanítók atyjáról, dr. Vassics Gyula ó nagyméltóságáról, kinek is táviratlag fejezték ki szeretetük s ragaszkodásuk jelét. (N. Gy.)

— **Közelem.** Magyar-Fenéről vették az alábbi sorokat:

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” szíves volt községünkben is a múlt telen gazdasági előadásokat tartani, melynek üdvös volt a célszerűsége már ez évben is megállította a gazdasági életben, de mivel a szavak elre-pülnek és az írások megmaradnak ez okból, hogy a téli hosszú esteken szórakozást keressünk s hogy olvasás által lelkiünket is mivelhessük, szeretnénk kis könyvtárunkat oly képpen gyarapítani, hogy minden szegény embernek, kinek az olvasásra s ez által az erkölcs nemesítésére a legnagyobb szükség van — lehetővé tegyük olyképpen, hogy alázatosan főkérjük a mélyen tisztelt olvasó közönséget, hogy a mely ur családánál már kiolvasott vagy hányódóba levő gazdasági könyvek vagy regények vannak, szíveskedjenek azt kis könyvtárunk részére ajándékozni. Ezzel sok ur család semmit sem veszít, de a mi szegény földmives embereink nagyon sokat nyernek. Ha találkoznak oly nemeszívű urak, kik szerény kérésünket meghallgatják, kérjük az ily már elhasznált könyveket vagy Hirschfeld Sándor kolozsvári fűszerkereskedésébe küldeni vagy pedig postai úton a m. fenési könyvtár elnökségével tudatni, kik is a leghálásabb köszönet mellett gondoskodni fognak azok átvételéről. Hálás tisztelettel. Több m.-fenesi szegény igazgató.

— **Esküvő.** Dr. Haller Gusztáv kolozsvári fiatal és jeles ügyvéd, tegnap tartotta esküvőjét Budapestben Szűcs Marika kisaszonnyal, Szűcs Ákos kuriai bíró fiatal és bájos leányával.

— **A kolozsvári tanács és a magyar ipar pártolása.** A M — g. panasz levelet közöl, melynek el van mondva, hogy városi tanácsunk csak hirdeti a hazai ipar pártolása elvét, de ő maga osztrák osztrájból hozatja a még azt a pennát is, melylyel a hazai ipar pártolását hangoztatja, mint azt, az alábbi sorok bizonyítják: „Példaképpen felhozom **szászvárosi** gazdasági iskolát avagy az ottani állami iskolákat, melyek mind kizárólagosan idegen nevű tollakat kívánnak s magyar tollal semmi áron nem írnak. Itt van a **kolozsvári városi tanács**, melynek szálitója Polcz Albert ottani kereskedő, kizárólag külföldi árut használ s árusít a hivataloknak minden kötelező rendelet dacára. Az eredeti a dologban most az, hogy én a vevőknek kívánatulra készítették tollat a saját cégünknek és a vevő közönség és a hivatalok ezt már a legnagyobb készséggel megveszik s meg is dicserik, mitűn nem áll rajta, hogy magyar. Hát illő dolog ez? Hát ebből áll az iparpártolás? Szerbia, Bukovina, Galiczia, Szilécia, Cseh és Magyarország a legnagyobb könnyedséggel áruolom gyártmányunkat, csak itt, saját hazánkban, kell küzdenem és csupán azért, mert „honi ipar” jelöléssel viszem árukat a piacra. Így vagyunk a két másolópapírral is! Tölem csak nagynehezen veszik, de a mit Bécsbe, Prágában szállítunk és onnan mint külföldi áru visszajön, azt tárt karokkal fogadják mindenki. Megemlítjük, hogy cikizkő téved; Kolozsvár város tanácsa magyar gyárban készült tollakkal ir, sőt az iskoláknak is megrendelte, hogy kizárólag magyar tollakat vegyenek.”

— **Monostori r. k. templom.** Az erd. r. k. státus jelentéséből közöljük a következőket:

Megtekintettük az építendő kápolna és paplak részére kiszemelt telkeket és bárha

hatáskörünket talán túllépjük is ezáltal, mégis kötelességünknek tartjuk aggodalmainkat és nézetünket ez ügyről teljes tisztelettel a Melfőszagos igazgatótanács nagyrabecsült figyelmébe ajánlani. Számot vetve az uradalom szűkös pénzvisszonyaival és a kielégítendő szükségletek nagy aránytalanságával, nem tartjuk feltétlenül szükségesnek és megokoltnak ez idő szerint itt egy nagyobb méretű új építkezés keresztültvitelét. Egy kisebb kápolna építése azonban a meglevő szükségletet sem elégítené ki, a mit azt a régi templom méretei a multban igazolták, nagyobb templom építése pedig tetemes — (25—30 ezer f. ft) — költséget igényelne. E városrészben van már egy templom, mely tetemes költséggel csak most állítatván helyre, minden tekintetben kielégítően a szükségletet, ha belsőleg is felszereltetnék. Ez az ugynevett Kalvária templom. Azon ellenvetés, hogy e templom a központtól igen távol fekszik és a hívők által nem látogatlattnak, magától elesik, ha a helyi viszonyokat ismerjük. Kolozsmonostoron mind össze körülbelül 200-ra megy a római kath. hívek száma, de ezeknek zöme sem a volt falu főútnak mentén, de alant a Szamospartján az u. n. „Kétvízközén” lakik, még pedig a sörháztól kezdődőleg majdnem a Kalvária dombig elbuzódó városrészben. Szerény nézetünk szerint ugyanis csak e hívők részére kell alkalmas imahelyről gondoskodni. Mitűn a kolozsmonostori lakosok csaknem kivétel nélkül a nagyobb belvárosi templomokba járnak. Az itt lakók jórészt a legszegényebb munkás osztályhoz tartoznak, ezeknek pedig a Kalvária vem fekszik távol, mert pusztán kenyérkeresetből naponta sokat nagyobb utakat tesznek meg könnyű szerrel. Példa erre a m. kir. dohánygyár, mely munkásait nagy részben e városrészről nyeri.

Maga a hely is alkalmasabb az áhitatra, mint a sörház közvetlen szomszédságában kiszemelt két telek. Hiszen a Kalvária templomát ép a status áldozatkészsége restauráltatta és bizonyára nem csalódunk, ha azt véljük, hogy elsősorban e városrész hívőinek érdekében tette azt! Belső felszerelése e szép templomnak igaz, ma még hiányzik, sőt paplakot is kellene mellé építeni, de mindkettő kevesebb költséggel, gyorsabban létesíthetne, mint egy új templom!

Ha a Kalvária dombjára az u. n. Kétvízköz-ből csekély költséggel egy feljáró ut készílnie, a hívők lelki szükséglete is időkiellégítést talál. Természetesen e templom környékének rendezése mint azt az előző években is annyit sürgettük már valahára munkába volna veendő. Itt még minden a régi rendetlen összevisszaságban van, nem nagy építésére a látogatóknak és kegyurnak egyaránt.

A jelentést aláírták: Gróf Beldi Ákos s. k. elnök. Szabó József s. k. Macskásy Pál s. k. Merza Lajos s. k. Ferenczy József s. k. bizottsági tagok.

— **Uj mortalmolom Erdélyben.** Kuthy Ábel és Társai Szent-Gejics közönségében Maros-Tordamegye modern berendezésű vámföldmalmot létesítettek, melynek meghajtására egy 16 lóerejű Ottó-benzinmotor szolgál.

— **Országutat segélyező gyümölcsfák jövedelme.** Franciaországban még harmincz évvel ezelőtt a gyümölcsfák, melyek az országutakat szegélyezték, alig hoztak pár száz frankot. A múlt évben rossz termés volt és mégis ötvenezer frankot jövedelmeztek az utszéli gyümölcsfák. Az idén jobb a gyümölcstermés, a jövedelmök tehát sokkal nagyobb lesz ez évben.

— **Botrány katonai ellenőrző szemlén.** Prágából táviratozza tudósítónk: Horsica közséhen tegnap az ellenőrző szemlén nagy botrány történt. A mikor az ottani cseh politikai klub elnökét, dr. Erben-t fölhívták, nem akart jelentkezni, mert az ellenőrző szemle vezetője, Müller százados, nem adta meg neki a doktori címjét. Mivel Erben a másodszori fölszólításra is megtagadta a jelentkezést, Müller százados letartóztatta. Kivezették a tereméből és Königrátzba akarták elvinni. Közben a horsicai főtéren nagy csoportulás támadt. Erben hívei összegyűltek és iszonyu lármát csapva, a népszerű ember szabadonbocsátását követelték. Minthogy komoly zavargástól kellett tartani, a helybeli polgármester kieszakozta a kerületi főknél, hogy dr. Erben-t szabadon bocsátották. A leglármásabb tüntetőket azonban tartóztatták.

— **Andrássy Gyula gróf lovaszobrára.** Az új parlamentépület előtti tér két pontján hatalmas állványokat tákolnak össze. Ez a munkálat összefüggésben van Andrássy Gyula grófnak az új parlamenti épület előtt emelendő lovaszobrával. Ugyanis a szobor elkészítése már annyira előre haladt, hogy akkorára, mikor az új parlamentet átadják rendeltetésének, megtörténhetik a szobor leleplezése is. Előbb azonban a tér két különböző pontján ki akarják próbálni a szobor hatását és ebből a célból a megjelölt két helyen még ebben a hónapban föllájtják a szobor modelljét. A végleges elhelyezésre nézve az a próba lesz döntő.

— **Walter Crane Jókainál.** A világhírű angol művész Walter Crane szerdán egész családjával együtt *Jókai* Mór vendégszerető házában volt ebéden. A nagy költő ebéd alatt angol nyelven a következő pohárköszöntőt mondotta a fővárosi művészvilág ünnepelt vendégére:

„A mi kedves vendégünkre, a világhírű művészre emelem poharamat, Walter Crane-re, ki genitális munkában eltöltött élen át nagyobb hódítást szerzett az angol nemzetnek esztétel, vésővel, himniztővel, mint a hadvezérek romboló

fégyvereikkel s a ki most a mi szerény hazánkat megistáztal azzal, hogy lángeszű alkotásainak óriási tömeget kitárta előttünk. A nagy mester ketűs iskolát nyitott meg számunkra, az egyiknek tana a művészi szépet a népies munka minden műhelyében meghonosítani, a másikat a népies művészetet odáig nemesíteni, hogy teremő művészetével meghódítsa az olympot és a szalont. Walter Crane mindkettőt teljes sikerrel vitte keresztül s diadal aratot vele nemcsak saját nagy hazájában, de az egész művelt világban.

Senkinek nincs oly igazi oka a nagy mestert szív és ész szerint üdvözölni, mint nekünk magyaroknak. Nálunk is vannak tanítványai, sőt mesterei is az igaz művészettel párosult ipar iskoláknak, s meg van azokban is a törekvés fölfelé és lefelé érkekesülni. Csak a nagy mester hiányzott hozzá, aki most színről szíre látunk s alkotásában csodálunk. Mily emberfeletti munka erő, mily gazdasága a fantáziának és ismeretnek kellett, hogy egyesüljön egy szívvel és egy agyban, melyet egy merész eszme lángolt át s mily vasakarat, szorgalom és sokoldalú tehetség kellett hozzá, hogy ez eszme valósuljon! Előttünk látjuk és nagyot sohajunk utána. Kinek van száz karja, hogy ezt utána csinálja? Pedig követnünk kell a példát.

El kell tanulnunk, hogyan támadjon a magyar szüregallérből, tulipános ládából, a cseréptáblából, szalonnak, paloták, oltárak ékessége: ki kell tanulnunk, hogyan kell népünk szépzékét, művészi hajlamát teremő erőre nemesíteni? Ha egy ember nem képes végre hajtani azt a feladatot, amit Walter Crane maga sikerre vezetett, osztozzanak meg rajta tízen, százán: s áldás lesz munkájuk eredményén. Ez áldás ki-sérje a mi nagy mesterünket egész életén minden munkájában, a világ jutalmán kívül élvezze az ég jutalmát szeretett neje és gyermekei boldogító szerelmében, találja folytatását — dicső munkájának nagytehetsései kedves gyermekeiben. Éljenek sokáig!

— **6000 szerelmes levél.** A szerelmes levelek megírásának rózsaszínű mezején világra szülő rekordot ért el el egy chikagói szerelmes ifju, aki négy éven át nem kevesebb mint 6000 szerelmes levelet írt az ő Betsy Blamis-jának. A levelek terjedelme roppantul variálódik, van közöttük egy oldal-tól egészen huszonkét oldalig terjedő is. Színeken pedig a szinkonbináció majd valamennyi lehetősége előfordul a levélpapírok között. Hozzá hasonló, bár kisebb kaliberű szerelmeslevél-rekordok közé tartozik John Lutlen nevű londoni fiatal ember levelezése is, aki jegyben járt egy csinos fiatal leánnyal s akit azután faképnél hagyott. Rövid idő alatt 620 szerelmes levelet küldött szerelmesének, aki 569 levélben válaszolt a csalfa ifju hitogetéseire. Philadelfiában nemrég bepörlötte egy szerelmes leányka az imádottját. Crook, így hívják a szerelmes legényt, 900 levélben váltotta meg forró szerelmét a leánynak kit azután végül becsapott. Dewarben (Colorado) egy banhivallalok szerelmes levelei állásába kerültek. A rajongó hivatalnok ugyanis havonként átlag 100 levelet intézett ideáljához, a mi magában még nem valami veszedelmes baj, ha az ember otthon röjja a betűket, de a szerelmes hivatalnok jobbnak találta ha a büro szűke foglalkozását szerelmes levelek megírásával cseréli föl s amikor főnöke rájött a turpisságra, kiadta neki az utat, mondván: büro az büro, nem pedig holmi indiki szórakozásra berendezett helyiség. Most legalább szabadon, zavartalanul írhatja valomásait — s keseregéseit.

— **A folyósoról.** Budapesti tudósítónk írja:

... Madarász József bátyának már rég ott ül a helyén, mikor még egyetlenegy hónapja sem mutatkozik sem a tanácskozó-teremben, sem a folyósókon.

Korán kelt az öreg ur, pedig ezt a félórás ülést akár el is aludhatta volna.

Szluha Pista udvarol Madarásznak, a kinek biztos a jövő országgyűlés korelnöksége.

— Fene komiszs ám ennek a teremnek az akusztikája, istennilya csapjon belé. Csak hogy azt mondják, hogy a dunaparti cifra parlamentben még komiszabb lesz!

— Csakugyan! — felel Madarász apó. — A magyar képviselőházban ritkán halloták jól a nép panaszait és kívánságát...

Hja, ezen az akusztikai hibán nem segít semmiféle pallér és kőműves!

— **Egy honvédmuzsikussal szerencsése.** A szerelmi házasságok száma ismét egy érdekessel szaporodott. Csak hogy a szerencsés házasságot ezuttal nem cigányprimás, hanem honvédmuzsikussal csinálta. Nemrég történt, hogy egy nagy mulatóhelyen a honvédeknek jászott. Jelen volt ott M. fővárosi előkelő és gazdag magánzó is a leányával; a leánynak annyira megtetszett az egyik nyalka honvédművész, hogy kereste az alkalmat, hogy megismerkedhessék vele; ez azóta megtörtént s most már csak napok kérdése, az esküvő.

— **Kiválóság elismerést nyer.** A párisi világiállításon lefolyt verseny bebizonyította, hogy mily óriási haladást tett az utolsó években a varrógéppar és hogy ép a Singer Co. mennyire értette megtartani azt a tiszteletet gerjesztő posztit, melyet ezen iparágban annak létesítése óta elfoglalt. Így a párisi világiállításon most ismét a legmagasabb kitüntetésben részesült. A nemzetközi jury, a kiállított eredeti Singer varrógépeket, a melyek nemcsak házi használatra szolgálnak, hanem a kézmű és ipar minden terén kitűnő segédesszüknek bizonyultak, 3 érmen kívül, a kiállítás legmagasabb díjával, a Grand Prix-val tüntette ki, kitűnő szerkezet, kivétel és munkaszorgáltatás, valamint a gépek felszerelése és használhatóságáért mindennemű bázi és ipari varrási munkákhoz.

— **Csak 1 koronáért** 200,000 korona nyerhető. Különösen kedvező nyeresí esélyeket nyújtanak az ő Felsőge által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyei, — minthogy 18,122 sorsjegyet 418,640 korona készpénzben kerül egyszerre soroslásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfognak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizek-tér, Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beleteljenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti áron

és megjegyezzük, hogy ez egyuttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy elárusító helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyújtja.

— **Budapest világváros.** Ezt mondjuk mi ide e a véleménye a világlátót idegeneknek is. Ne menjünk messze, csak nézzük a nagy körut forgalmát, mely kaleidoskopszerű képével a legélénkebb benyomást gyakorolja a szemlélőre. Az élelem kereskedő, szállodás, bankár mindmennyian az újabb technika vívmányaival parkodnak a közfigyelmet üzlethelyiségre téríteni és meglátszik az igyekezetükön, hogy a hatás elérésére nem riadnak vissza anyagi áldozatoktól sem. Ez a kis elmefuttatás pedig abból az alkalmából jut eszünkbe, hogy az Erzsébet-körút 54. számú ház előtt állandóan sok a szemlélő közönség, amit egy hölgy okoz, ki a kirakathat sora mutogatja mikor lesz az osztálysorsjáték húzása stb. Igazán érdemes megnézni ezt az elmesén összeállított automatát, melyet villámáram tart működésben s a tolettjeit is a legelőkelőbb műteremből kapja, sőt a frissurája is a legmodernebb. Hazánkban ez az első ily fajta mozgó alak a Török A. és Társa Erzsébet körút 54. sz. alatti fiokbankjában van felállítva és igazán látványosságzámban megy. Ez a szolid czég mindent elkövet, hogy a fővárosban levő ide utazó vevőkörel minél inkább találga és a nagy közönségtől már kiérdemelt bizalmat fokozza.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorba, étvágytalanság, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, verszegénység, ideges fájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot véltünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszer b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekercs, mely 6 doboz á 15 labdac 1.05 f. A pénz előzetes beklédése után 1 tekercset 1.25 frt, 2 tekercset 2.30 forintért, 3 tekercset 3.35 frt küld bérmentve — Pserhofer J. gyógyszerár, Bécs, I. Singerstrasse 15. szám.

— **Követeljük mindenütt Emkegyutót.**

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Alispán változás.

Temesvár, okt. 20.

Csanádmegye alispáni székében a legközelebbi időben változás lesz, mely már is élenken foglalkoztatja a megye mértékadó köreit. A megye alispánja dr. Meskó Sándor ugyanis meggyöngült szemevilága miatt nyugalmába vonulni készül; utódjául Náway főjegyzőt emlegetik, aki ellen azonban a birtokos osztály érvényesíti befolyását, mivel Náway tudvalevőleg a szociálizmus terjedésének megállítására a birtokok teljes kiterővelését forszírozta és már addig is sok olyan dolgot vitt keresztül, a mi sokaknak nem volt kedves. Az elégtelen elemek vele szemben Spilka főszolgabíró akarják főispánnak.

A menyíben ennek választása keresztül menne, Náway a nagylaki kerületben fog az általános választások alkalmával fellépni szabadelvű programmal.

Walter Crane az iparművészeti iskolában.

Budapest, okt. 20.

Walter Crane tegnap meglátogatta az iparművészeti iskolát. A művészt az iskolában Novelli Gusztáv helyettes igazgató fogadta. A növendékek az összes termekben ép munkájukkal voltak elfoglalva és így a művésznek alkalma volt az is iskola működéséről meggyőződni. Walter Crane nagy figyelemmel szemlélte a növendékek munkáját és többször kifejezte bámulását az iskola magas színvonal felett, elismerését fejezte ki az őt kalauzó tanároknak. A művész távozása után a következő levelet intézte Fittler Kamil iparművészeti iskolai igazgatóhoz:

„Crane Walter a legszívélyesebb üdvözlét küldi Fittler igazgató urnak és örömet fejezi ki a föltött, hogy alkalma nyílt iskoláját megtekinteni, a melynek Fittler ur a vezetője s csak azt sajnálja, hogy nem lehetett szerencsése vele személyesen megismerkedni, de gratulációját óhajta kifejezni az igazgató urnak az intézete kitűnősége telett.”

Japán javaslata.

Bécs, okt. 20.

Pol. Corr. értesülése szerint Japán azt javasolta a hatalmasságoknak, hogy a kínai zavarok megszüntetésére irányuló tárgyalások megkönnyítése és siettetése végett hatalmazzák föl a hatalmasságok pekingi képviselőit, hogy együttesen bocsátkozzanak tárgyalásba a kínai meghatalmazottakkal.

Az indítványt állítólag kedvezően fogadták praktikus előnye miatt.

A bur harezteréről.

London, okt. 20.

Roberts lord jelenti Pretoriából tegnapi kelettel: Egy bur csapatnak sikerült e hó 16 án éjjel bevonulnia Magersfonteinba. Másnap reggel harcra került a dolog. Veszteségük 9 halott és 2 halálosan sebesült. A

burok parancsnokukat és husz emberüket veszítették el. Kelly-Konny tegnap egy hadoszlopot küldött ki, a melynek ma Magersfonteinba kellett volna érkeznie.

Betegség a kínai német hadseregben.

Tiensin, okt. 20.

A német csapatok között bélbetegség pusztít; naponkint többen elhalnak.

Közigazgatási bizottságból.

Budapest, okt. 20.

A közigazgatási bizottságban Bartha Ödön beszél, kijelenti, hogy különösnek tartja, hogyha egy bíró nyugdíjba megy, oly munka végzésére képes legyen, melyet a kormány összes közegei nem képesek elvégezni és ezért a minisztertanács 10,000 korona tiszteletdíjat utalványoz.

Lukács miniszter válaszolja, hogy a határ kiigazítási kérdésnek részleteit egyedül ő ismerte.

Széll kiemeli, hogy a kérdéses munkára életének javarészét fordította.

A tételt megszavazták.

Horvátország beligazgatási szükségleténél Bartha Ödön városnak tartja a provizoriumnak folytonos megújítását.

Széll kijelenti, ha a tárgyalások az öszön be nem fejeződnek, a provizorium megújítása szükséges.

A miniszterelnök szükségleteinél Komjáthy kijelenti, hogy csak annak a kormánynak tartja a költségvetést meg-szavazhatónak, mely iránt bizalommal viseltetik.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Jámbor

tánczmester iskolájában a tanítást november hó 3 és 4 én kezdi meg.

Íratkozni lehet a lakásán Sétatér-utca 13. sz. a. (volt Stadlerkert.) 1—2

Jól jövedelmező üzlethez

Társ kerestetik
2000 korona tőkével, mely egy év alatt megkétszereződhetik.

Czím a kiadóhivatalban. 1—2

Van szerencsém tisztelt hitefeim tudomására hozni, hogy **Egyetem utca 8. szám alatt** (Egyetemi templom áttelében)

Kóser vendéglőt nyitottam.

Havi előfizetések elfogadhatnak.

Szíves pártfogásért esd

Salamon Hermán,

1—2 vendéglős

Édes must

kapható **Szénási István bormérésében**

Deák Ferencz utca 46. sz. Kolozsvárt.

Hirschfeld Györgyné
Bécsből megérkezvén

női pipere és divat-üzletét

a legujabb párisi és bécsi divatozikkal ujjonnan berendezte.

A n. é. hölgyközönség becses látogatását kéri. 2—2

Urak! hol találkozunk?

Ma és mindennap a Korona kávéházban. 2—2

Táncziskola.

Tisztelettel tudatom, hogy körutamból haza érkeztem és jövő hó, azaz **november 2-án és 3-án a tanítást megkezdem.**

Tisztelettel

Major József,
okl. tánczmester.

2—2.

1236-900.

1041. 1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-városi kir. járásbíró 1900 évi VII. 1076.1 számú végzése következtében dr. Pap József helybeli ügyvéd által képviselt Babos és Társa javára Richter János ellen 236 kor. 89 fill. és jár. erejéig 1900 évi szeptember hó 14-én foganatosított kielégítés végrehajtás útján felül foglalt és 622 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szobabútorok és bádóg edények nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-városi kir. járásbíró 1900 évi VII. 1076-2 számú végzése folytán 239 korona 86 fill. tökéletesen ennek 1900. évi április hó 15. napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 74 kor. 56 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt széchenyi tér 8. és alsószón-utca 45. sz. leendő eszékölésére 1900 év október hó 23. napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték, ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében közpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárón alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kolozsvárt, 1900 évi okt. hó 8.

Dupschek Ignác
kir. bír. vjhjtó.

Berkovics Mihály

főfőlszabó üzlete

Jókai-utca 5. és 7. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy üzletembem megérkeztek a **legutolsó divatu férfi ruhaszövetek**, nagy választékban raktárt tartok *hont, angol, francia- és németországi szövetekből*, egész rend ruhák 24 forinttól kezdve, őszi felöltők 20 frtól s téli kabátok 35 frtól fölfele, mérték szerint készítek.

Midőn a nagyérdemű közönségnek ezeket tudomására hozom, vagyok bátor hivatkozni, mint kitüntetésem is bizonyítja, a külföldön szerzett több évi tanulmányaimra s ott szerzett jó hírnevemre. Törekvésem az, hogy 4 évi kolozsvári működésem alatt szerzett jó nevetem továbbra is fenntartsam.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

Berkovits M. főfőlszabó.

1029. 1-10.

A t. cz. nagyközönség becses tudomására hozzuk, hogy **külmagyar-utca 49. sz. a. levő**

Ipari (ezelőtt Sigmond-féle) szeszgyárunkban

f. hó 22-étől kezdve marhahizlálásra kiválóan alkalmas sűrű kénsavmentes

nyers moslékot hozunk forgalomba.

A kiszolgálás **reggeli 4 órától kezdve, egész napon át történik.**

Kolozsvárt, 1900 október hóban.

Kiváló tisztelettel:

Czell Frigyes és fiai.

1039. 2-3

Telefonszám 25.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!!**KOZEL F. JÓZSEF**

kályharaktárban

Kolozsvárt, Unio utca 20. sz.

(Redoutall szemben)

állandóan 300-400 darab kályha készletben van, melyek úgy szépség mint minőség tekintetében felülmúlhatlanok s az eddig teljesített nagyobb megbízások teljes biztosítékot nyújtanak arra, hogy a nagyközönség további megbízásai is ép úgy mint azelőtt a legnagyobb szakértelem és pontosság mellett fog eszközölni.

Minden háziasszony

szíves figyelmébe: „Stella” li-

noleum szobapadlómoz felülmúl minden e célra eddig használt festéket, hígsgátló fogva a leg-takarékosabb, színe tartós és el-entálló. Kapható minden helyi fűszer és vaskereskedésben.

„Stella” vegyszeti gyár Le-derman D. Budapest, VII. Do-hány-utca 81.

Pénzkölcsön

földbirtokokra, bérházakra I. II. helyre kedvező feltételekkel nyerhető. Fővilágosítást ad szí-

veaségből **Gerő A.** volt tkptári igazgató Budapest VII. Nefelejts-utca 8. szám.

HEVESI JÓZSEF

műasztalos

Gyár-utca 8. szám.

elvállal mindenféle asztalos

munkát és fapadozatot.

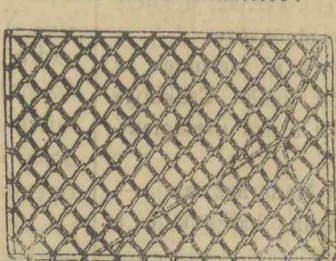
Nagy raktárt tart:

kitűnő minőségű, gőzben

szárított parkettekből.

Telefon 136.

Jó munkáért kitüntette!

Lőrinc Gyula első erdélyi sodronyszóval fonat- és szitaaru gyára Kolozsvárt Torda-utca.

Párisi világkiállítás 1900.

A nemzetközi bíráló bizottság az

eredeti **SINGER** varrógépeket**GRAND PRIX**

a legmagasabb kiállítási díjjal tüntette ki.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Kolozsvárott.

1024. 1-3.

UJ ÜZLET.

UJ ÜZLET.

OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS.

Wesselényi Miklós-utca 6. sz. a.

Czipő-, kalap-, férfi és női divat-üzlet.

Nagy raktár bel- és külföldi **férfi-, gyermek czipők és kalapokban, ingekben, gallérokban, kéze-lőkben, nyakkendőkben és minden e szakba vágó cikkekben.**

Midőn a nagyérdemű közönség becses figyelmét új üzletemre felhívni bátorodom, a legszolidabb árak-ról is biztosítva s a nagyérdemű közönség nagybecsű támogatását kérve vagyok

Mély tisztelettel

LANDAU MÓR.

1038. 1-15.

Bor- sörmérés, étterem

a „Vig magyar”-hoz

Széchenyi-tér 7. szám alatt.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az „**Arany Oroszlán**”-hoz címzett **bor- és sörmérést** átvettem s egész ujonnan berendeztem; valódi jó italok, ki-tűnő **magyar konyha.**

Szíves pártfogást kérve vagyok

Mély tisztelettel

1044. 1-1.

Fekete Lajos.**Eladó gőzmalom**

BETHLENBEN.

A Bethleni műmalom társaság **Goldschmidt Frigyes és Társának** tulajdonát képező **egy két kövű lapos gőzmalom** Alparét községben Csáki-Gorbó járásban **szabadkézből azonnal eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad a fenní műmalom.

1031. 1-3.

OLCSÓ TŰZIFA!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

Széchenyitér 27. sz. a.

faraktáromban

a leggyorsabban és legpontosabban folytonosan kapható

elsőrendű **jó száraz****TŰZIFA**

a következő áron:

1 öl vagyis 4 köbméter száraz, jó vastag bükkfa 11

frt 50 krért.

1 öl vagyis 4 köbm. száraz, jó vékonyabb bükkfa 11 frt.

1 öl vagyis 4 köbm. száraz, jó felvágott bükkfa 13 frt.

1 mmásza felvágott fa 90 krért.

Nagyobb rendelésnél **árengedmény**, az árak házhoz

szállítva értendők.

Ugyanott dusan felszerelt **fűszer, liszt és bor** üzle-

temet is a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva

vagyok: Mély tisztelettel:

1037. 1-10.

Schuller Lajos.**Világ-Panoráma**

elsőrangú műkiállítás!

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1a. sz. alatt.

Október 21-27-ig.

Mexico. Zacatecas és Queretaro.**Minden vasárnap új sorozatok!!**

A Világ-Panoráma nyitva van **mindennap** reggel 9 órától déli fél 1 óráig és délután fél 2 órától esti 10 óráig.

Belépti díjak: Felnőtteknek **20** kr. Tanulók, gyer-mekek és katonák (örmeztől lefele) számára **10** kr.

Kiváló tisztelettel

740. 55-0.

az igazgatóság.

Fogolyán Bogdán divat-áruháza**Maros-Vásárhelyt.**

Hölgyek figyelmébe ajánlja a legelsőbbrendű **budapesti szabász** vezetése alatt létesített

divatszalonját,

melyben **angol és francia ruhákat, costümöket és felsőket** a legmagasabb igényeknek igényeknek megfelelően készített.

Női ruhaszövetek és selymek legnagyobb választékban.**Fogolyán Bogdán**divatáruháza **Marosvásárhelyt.**

1046. 1-3.

LEGOLCSÓBB ÁRAK ÉS o o o o
o o o o PONTOS KISZOLGÁLÁS.

Hazai**italtermékek nagy raktára**

Kolozsvárt,

Szentegyház-utca 1. sz.

Telefonsz.

438.

Raktáron tartom az „Er-délyi pince-egylet” er-délyi bortermelők szö-vekezte 1865-ik évben alapított ő csász. és kir. udvari szállítók kitűnő asztali, valamint összes esemege borainak ál-landó raktára eredeti áron!

puncsszesz gyártmányait, zárt palackokban gyári áron. **Kitűnő asztali bor litere 32 kr.** Thea, thea-sütemények, bel-és külföldi ásványvizek raktára.

A n. é. közönség becses látogatását és hazafias pártfogását kéri teljes

tisztelettel

KOPACZ ANTAL,

Szentegyház-u. 1. sz.

Van szerencsém a n. érd. fogyasztó közönség nagybecsű figyelmét a csaknem régen megnyitott s dusan felszerelt

italárusító üzletemre

tisztelettel felhívni. 993. 2-x

Raktáron tartom: **Szilágyi****Eleonora** jóhírnevű, 1832-ben ala-

pitott, többször kitüntetett, likör, rum,

palackokban gyári áron.

Van szerencsém a n. érd. fogyasztó közönség nagybecsű figyelmét a csaknem régen megnyitott s dusan felszerelt

italárusító üzletemre

tisztelettel felhívni. 993. 2-x

Raktáron tartom: **Szilágyi****Eleonora** jóhírnevű, 1832-ben ala-

pitott, többször kitüntetett, likör, rum,

palackokban gyári áron.

Van szerencsém a n. érd. fogyasztó közönség nagybecsű figyelmét a csaknem régen megnyitott s dusan felszerelt

italárusító üzletemre

tisztelettel felhívni. 993. 2-x

Raktáron tartom: **Szilágyi****Eleonora** jóhírnevű, 1832-ben ala-

pitott, többször kitüntetett, likör, rum,

palackokban gyári áron.

Van szerencsém a n. érd. fogyasztó közönség nagybecsű figyelmét a csaknem régen megnyitott s dusan felszerelt

italárusító üzletemre

tisztelettel felhívni. 993. 2-x

Raktáron tartom: **Szilágyi****Eleonora** jóhírnevű, 1832-ben ala-

pitott, többször kitüntetett, likör, rum,

palackokban gyári áron.

Van szerencsém a n. érd. fogyasztó közönség nagybecsű figyelmét a csaknem régen megnyitott s dusan felszerelt

italárusító üzletemre

tisztelettel felhívni. 993. 2-x

Raktáron tartom: **Szilágyi****Eleonora** jóhírnevű, 1832-ben ala-

pitott, többször kitüntetett, likör, rum,

palackokban gyári áron.

Van szerencsém a n. érd. fogyasztó közönség nagybecsű figyelmét a csaknem régen megnyitott s dusan felszerelt

italárusító üzletemre

tisztelettel felhívni. 993. 2-x

Raktáron tartom: **Szilágyi****Eleonora** jóhírnevű, 1832-ben ala-

pitott, többször kitüntetett, likör, rum,

palackokban gyári áron.

Van szerencsém a n. érd. fogyasztó közönség nagybecsű figyelmét a csaknem régen megnyitott s dusan felszerelt

italárusító üzletemre

tisztelettel felhívni. 993. 2-x

Raktáron tartom: **Szilágyi****Eleonora** jóhírnevű, 1832-ben ala-

pitott, többször kitüntetett, likör, rum,

palackokban gyári áron.

Van szerencsém a n. érd. fogyasztó közönség nagybecsű figyelmét a csaknem régen megnyitott s dusan felszerelt

italárusító üzletemre

tisztelettel felhívni. 993. 2-x

Raktáron tartom: **Szilágyi****Eleonora** jóhírnevű, 1832-ben ala-

pitott, többször kitüntetett, likör, rum,

palackokban gyári áron.

Van szerencsém a n. érd. fogyasztó közönség nagybecsű figyelmét a csaknem régen megnyitott s dusan felszerelt

italárusító üzletemre

tisztelettel felhívni. 993. 2-x

Raktáron tartom: **Szilágyi****Eleonora** jóhírnevű, 1832-ben ala-

pitott, többször kitüntetett, likör, rum,

palackokban gyári áron.

Van szerencsém a n. érd. fogyasztó közönség nagybecsű figyelmét a csaknem régen megnyitott s dusan felszerelt

italárusító üzletemre

tisztelettel felhívni. 993. 2-x

Raktáron tartom: **Szilágyi****Eleonora** jóhírnevű, 1832-ben ala-

pitott, többször kitüntetett, likör, rum,

palackokban gyári áron.

Van szerencsém a n. érd. fogyasztó közönség nagybecsű figyelmét a csaknem régen megnyitott s dusan felszerelt

italárusító üzletemre

tisztelettel felhívni. 993. 2-x

Raktáron tartom: **Szilágyi****Eleonora** jóhírnevű, 1832-ben ala-

pitott, többször kitüntetett, likör, rum,

palackokban gyári áron.

Az összes 50.000 nyeremény

JEGYZEKE.

A legnagyobb nyeremény legszerezesebb esetben:

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona

1 jutalom **600000**1 nyer. a **400000**1 „ „ **200000**2 „ „ **100000**1 „ „ **90000**1 „ „ **80000**1 „ „ **70000**2 „ „ **60000**1 „ „ **40000**5 „ „ **30000**1 „ „ **25000**7 „ „ **20000**3 „ „ **15000**31 „ „ **10000**67 „ „ **5000**3 „ „ **3000**432 „ „ **2000**763 „ „ **1000**1238 „ „ **500**90 „ „ **300**